

İSTANBUL FİNANS MERKEZİNDE BULUNAN KATILIMCILARIN DEFTER KAYITLARINI YABANCI PARA BİRİMİNDE TUTABİLMELERİNE İLİŞKİN USUL VE ESASLAR BELİRLENDİ

26/9/2024 tarihli ve 32674 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 569) İstanbul Finans Merkezinde (İFM) yer alacak katılımcıların defter kayıtlarını Türk lirası dışında yabancı para biriminde tutabilmelerine ilişkin usul ve esaslar belirlenmiştir.

Öne çıkan başlıkları dikkatinize sunuyoruz.

Yabancı para cinsinden defter tutabilecek katılımcılar

Yabancı para cinsinden defter tutabilecek katılımcıları 3 ayrı grupta sınıflandırabiliriz.

1. Grup: İFM'de faaliyet gösteren ve faaliyetleri münhasıran 7412 sayılı Kanunun 6. maddesinin birinci fıkrasında sayılan indirim ve istisnalara esas teşkil eden faaliyetlerden oluşan katılımcılardan dileyenler yabancı para cinsinden defter tutabilir.

7412 sayılı Kanunun 6. maddesinin birinci fıkrasına göre katılımcı belgesi almış finansal kuruluşlar tarafından İFM'de gerçekleştirilen finansal hizmet ihracatı niteliğindeki;

a) Faaliyetler kapsamında elde edilen kazançların %75'i (2022 ila 2031 yılları vergilendirme dönemlerine ait kurum kazançları için %100) kurumlar vergisi matrahının tespitinde, kurumlar vergisi beyannamesi üzerinde ayrıca gösterilmek şartıyla, kurum kazancından indirilir.

b) İşlemler ile bu işlemler nedeniyle lehe alınan paralar banka ve sigorta muameleleri vergisinden müstesnadır.

c) Faaliyetlere ilişkin işlemler her türlü harçtan, bu işlemlere ilişkin düzenlenen kâğıtlar damga vergisinden müstesnadır.

Faaliyetleri bu kapsamda olanlar yabancı para cinsinden defter tutabilirler.

2. Grup: Kurumlar Vergisi Kanununun 10. maddesinin birinci fıkrasının (i) bendi kapsamındaki kazanç indirimine esas teşkil eden faaliyetlerden oluşan katılımcılardan dileyenler yabancı para cinsinden defter tutabilir.

7412 sayılı Kanun hükümlerine göre katılımcı belgesi olarak İFM'de faaliyette bulunan kurumların, münhasıran bu faaliyet kapsamında yurt dışından satın alınan malları Türkiye'ye getirilmeksizin yurt dışında satmalarından veya yurt dışında gerçekleşen mal alım satımlarına aracılık etmelerinden sağladıkları kazancın %50'si kurum kazancından indirilir.

Faaliyetleri bu kapsamda olanlar yabancı para cinsinden defter tutabilirler.

3. Grup: 1. ve 2. Gruptan farklı olarak bu bölgede veya bölge dışında başkaca faaliyetleri de bulunan katılımcılardan bölge içerisindeki şubelerine münhasır olmak üzere defter kayıtlarını yabancı para birimi ile tutmak isteyenler, gelir veya kurumlar vergisi yönünden bağlı buldukları vergi daireleri aracılığıyla Gelir İdaresi Başkanlığına yazılı olarak başvuruda bulunacaklardır.

Başvuruda bulunabilmesi için;

a) Başvuru tarihi itibarıyla sermayesinin en az % 30'unun ikametgâhı, kanunî ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayan kişilere ait olan işletmelere ait olması,

b) Başvurunun yapıldığı tarihten önceki en yakın hesap dönemi sonunda, bölgedeki faaliyetlerden elde edilen gelirlerinin en az %30'unun ikinci fıkrada belirtilen faaliyetlerden elde edilen gelirlerden olması,

Şarttır. İlk defa işe başlayan katılımcılar için (b) bendinde belirtilen gelir şartı aranılmayacaktır.

Başvurunun incelenmesi sonucunda durumu uygun görülen katılımcı belgesine sahip mükelleflerin defter kayıtlarını yabancı para birimi ile tutmalarına Bakanlık tarafından izin verilebilecektir.

Diğer Hususlar

- Bu Tebliğ kapsamında defter kayıtlarını yabancı para birimiyle tutan katılımcılar, Türk lirasıyla yaptıkları işlemlerini, işlemin gerçekleştiği gündeki TCMB tarafından ilan edilen döviz alış kurlarını kullanmak suretiyle defterlerin tutulduğu yabancı para birimine çevireceklerdir. Defterlerin tutulduğu yabancı para birimi dışındaki başka yabancı para birimleriyle yapılan işlemlerde ise işlemin gerçekleştiği gündeki TCMB tarafından ilan edilen çapraz kurlar kullanılacaktır.

- Bu katılımcılar, işletmeye dâhil kıymetlerin değerlerini ve dönem sonu vergi matrahlarını (geçici vergi dönemleri dâhil) kayıt yapılan para birimine göre tespit edeceklerdir.

- Bu katılımcılar, beyannamelerini ve beyanname eki bilanço ve gelir tablolarını, beyannamelerin verilmesi gereken ayın ilk gününün TCMB tarafından ilan edilen döviz alış kuru dikkate alınmak suretiyle Türk lirasına çevirecek ve bildirim ile beyanlarını Türk lirası üzerinden yapacaklardır. Geçici vergi dönemleri itibarıyla verilecek beyannamelerde ise geçici vergi beyannamesinin verilmesi gereken ayın birinci gününde ilan edilen kurlar dikkate alınacaktır.

- Yabancı para birimi cinsinden ilk kayıt yapılan hesap dönemi dahil üçüncü hesap döneminin sonuna kadar defter kayıtlarına esas alınan yabancı para biriminden başka bir yabancı para birimine dönülemeyecektir.

- Beyannameye konu verginin ödenmesi, mahsubu ve iadesi işlemlerinde de Türk lirası esas alınacaktır.

Düzenlemeye aşağıdaki bağlantı yolunu kullanarak ulaşabilirsiniz.

Saygılarımızla

VİZYON GRUBU

[569 NO İSTANBUL FİNANS MERKEZİ \(İFM\) İLİŞKİN VUK TEBLİĞİ](#)